Organi Komiteti Markaziji partijaji
komunistiji (ʙ) Ūzʙekiston

Орган Центрального комитета
коммунистической партии (б)
Узбекистана

На местно-еврейском языке

Proletarhoji hamaji mamlakatho, jak şaveton!

BAJROQI MIHNAT

MART
6
jakşamʙe
soli 1938
№ 55 (2081)
Narxaş 5 tin.

Badkirdorihoji dahşatnoki şajkaji pravo-trotskisti

Dina dar maçlisi sudiji Kolegijaji Harʙiji Sudi Əoliji SSSR dar xususi kori «ʙloki pravo-trotskisti» əajʙnoma əlon karda şud. Tamomi mamlakati soveti, tamomi insonijati mihnati ʙadkirdorihoji şunida naşudaji sūjiqasdkunandahoji dar kursiji əajʙdorho nişastagi ʙa vuçud ovardagiro fahmida ʙa larziş medarojand.

Haminxel çinojate nest, ki in xojinhoji vatan, ki harcitūr monandiji surosi insoniro gum kardagijand, ʙa on naravand.

«Bloki pravo-trotskisti» dar safhoji çinojatiji xud trotskistho, rostho, zinovjevciho, menşevikho, eserho, milatcihoji ʙurzuazi, iqvogarhoji oxrankaji podşohi—tamomi axlothoji murdor, tamomi ʙeimoniho, tamomi xojinhoji ziştro jakçoja kardagijast. Onho dar xizmati razvedkahoji xoriçi ʙuda, vatanro furūxtin. Onho ʙaroji dar mamlakati soveti restavratsija kardani kapitalizmro ʙa dast darovardan jagon vositaro aja nakardin. Onho xostin, ki ʙaroji maqsadi xudro ʙa dast darovardan, az ʙoloji kūhi laşho va darjoji xuni xalqi, guzar kunand. Xojinho va ʙevafoho, dar mamlakati soveti ʙa heç kas takja karda natavonistani xudro donista, tamomi umedi xudro ʙa jordami aslihagiji agresorhoji faşisti mondin. In jordam ʙa sūjiqasdciho dar şarojiti SSSR-ro parca-parca kardan va Ukraina, Primorje, Belorusija, respuʙlikahoji Azijoji Mijona, Gruzija, Armenija va Azarʙajçonro az on çudo kardan, vaəda karda şuda ʙudast.

«Bloki pravo-trotskisti» ʙloki ʙūqmişkunandahoji xalq, ʙloki duşmanhoji makor, palidu zişti on ʙud.

Dar sari tamomi sūjiqasd Buxarin va Rikūv istoda, ʙa pinhonkoriji murdori pravo-trotskisti rahʙari mekardin. Az rūji nişondodi ʙevositaji onho akthoji diversioni taşkil karda meşudast, dar sohahoji harxelaji ekonomikaji mamlakati soveti zararʙijorandagi guzaronda meşudast, akthoji terrori taşkil karda meşudast. Onho ʙo Iuda—Trotskij ʙevosita əalaqamand ʙuda, tamomi harakathoji xinojatkoriji xudro ʙo ū maslihat mekardin.

Sūjiqasdcihoji pravo-trotskisti ʙa xalq zararhoji ʙeşumor rasondagijand. Şpion Cernūv va kampanijaji ū hajvonotro ʙarham medodin, dar daşthoji kolxozi va sovxozi zararʙijorandagi taşkil mekardin, harçoniʙa kūşiş mekardin, ki kolxozciro xonasalot kunand, hosilotro past kunand, arzişi trudodenro past kunand. Şpion Grinko va nazdikhoji ū dar sohaji sijosati finansi kori futurravoni meʙurdin, kūşiş mekardin, ki sūmi sovetiro ʙequrʙ kunand, dodani mohonaji raʙocihoju xizmatcihoro kaşol mejoʙondin, kori kasahoji amonatiro vajron mekardin. Şpion va iqvogari kūhnaji oxrankaji podşohi Zelenskij va şajkaji ū, ki dar kooperatsija çoj girifta ʙudand, ʙa qişloq firistondani molhoji sermasrifro qasdan kaşol mejoʙondin, pulhoji gosudarstvogiro radu ʙadal mekardin.

Maqsadi tamomi in harakathoji zararʙijorandagiji sūjiqasdcihoji pravo-trotskisti ravşanast: aholiro az hukumati soveti norozi kunonand, maqsad, ki ʙaəd kori iflosi xudro ʙo muvafaqijat revoç dihand.

Onho duşmanhoji ʙadqazaʙtarini xalq kūşiş mekardand, ki ʙisjortar rasvogi kunand, ʙa əomaji xalq zarar rasonand, ʙa intereshoji mihnatkaşho xalal rasonand, tamomi corainihoji ʙaroji ʙardoştani ʙekūhiji ahvoli əomaji mihnatkaşho ustuvorona rū karda şudagiji partija va hukumati sovetiro vajron kunand.

Tirgov ʙo ravşaniji pura muqarar kard, ki çinojathoji dahşatnoki trotskistho va rostho ʙaroji onho ʙogahona naʙudast. Aknun ravşan va əaniq isʙot karda şud, ki Buxarin va dastparvardahoji ū az şumoriş̧i komunisthoji «cap» nom doştagi hato dar soli 1918 ʙo hamrohiji eserho, ʙo iştiroki Trotskij ʙa muqoʙili Lenin sūjiqasd taşkil karda ʙudin. Ravşan va əaniq isʙot karda şud, ki eserka Kaplani ʙa Lenin parondagi, az rūji nişondodi na faqat eserho, ʙalke hamcunin az rūji nişondodi Buxarin—lideri komunisthoji «cap» əamal karda ʙudast. Cleni soʙiqi TsK partijaji eserhoji «cap» Karelin, dar soʙati guftu-şunidhoji ʙo komunisthoji «cap» va xususan Buxarin karda şudagi, gap zada, cunin nişon dod: «Taklifi Buxarin—hamin ʙud, ki ʙo ʙahs kardani hukumati qoneə naşuda, ʙalke rahʙarhoji hukumati soveti va dar navʙati aval, Lenin va Stalinro çisman ʙarham doda şavad».

Dar taarixi insonijat az in zijodtar misoli dahşatnoki durūjagi va ʙeimoniro joftan qinast!

Tirgov incunin ravşan va əaniq muqarar kard, ki Iuda—Trotskij ʙalakaj az soli 1921 ʙoz agenti razvedkaji Germanija ʙuda va az soli 1926 ʙoz agenti razvedkaji anglisiji «Intelizens-Servis» ham ʙudast. Şpioni rafta-rasidagi dar sari sūjiqasdi pravo-trotskisti! Sardori sazovori ʙevafoho, ʙeimonho va palidho!

Zançiri ʙadkirdorihoji dahşatnoki şajkaji Trotskij, Buxarin, Rikūv ʙa vuçud ovardagi dar haqiqat ʙeandoza ʙuzurg meʙoşad.

Ba muqoʙili rafiqho Stalin, Molotūv, Kaganovic, Voroşilūv, Jezūv akthoji teroristi tajor kardagi onho meʙoşand. Laənatihoji trotskisti-ʙuxarini hajoti aəlo, sofi revoljutsioneri otaşin—ʙolşevik Sergej Mironovic Kirūvro noʙud kardand. Vjaceslav Rudolfovic Menzinskij cekisti pūlodi, farzandi mūətaʙari partijaji Lenin—Stalinro ʙadkirdorona kuştagi onho meʙoşand. Jake az rahʙarhoji dūstdortarini partija—Valerian Vladimirovic Kujʙişevro murondagi onho meʙoşand. Az rūji plani peşaki fikr karda şudagi navisandaji genialiji mo, Aleksej Maksimovic Gorkijro kuştagi onho meʙoşand.

Badkirdorho, xuni poki farzandhoji ʙuzurgi xalqi sovetiro, ki ʙo dasti sūjiqasdcihoji pravo-trotskisti qurʙon şudagijand, ʙo tamomi xuni sijohi xud şuşta nametavonand. Nomhoji çalodho va xojinhoji az vatan hajoti xosi Kirūv, Menzinskij, Kujʙişev, Gorkijro çudo kardagi, jak əumr purlaənat memonand.

Soəati çazo dodan rasid. Dar peşi Sudi Əoliji SSSR ʙevafoho, xojinho, kuşandaho, duzdho, çalodho, şpionho, iqvogarho çavoʙgar meʙoşand. Dasti çazodihandaji xalqi soveti ʙedudilagiji kamtar ham çinojatkorhoji laənatiro, ki nomusu mustaqiliji vatanro pojmol kardani şuda, ʙadkirdorihoji dahşatnokro ʙa vuçud ovarda, dasthoji xudro ʙo xuni qurʙonihoji ʙeşumor surx kardagijand, ʙarham mezanad.

Razvedkaji daleri soveti ʙo sardoriji Narkomi stalini Nikolaj Ivanovic Jezūv sūjiqasdro jela kard, niqoʙro az rūji çinojatkorho darond, vatani mo va xalqi sovetiro az ofathoji şunavida naşudagi maxlas dod. Dar gūştini ʙa muqoʙili faşizmi çahoni ʙoz jak çangi kalon ʙurida şud.

Rafiq Stalin dar Plenumi fevrali-martiji soli 1937-şudagiji Komiteti Markaziji partija gufta ʙud:

«Ba fikri man, aknun ʙaroji hama ravşanast, ki zararʙijorandaho va diversanthoji hozira, ʙo harcixel jalov, xoh ʙo jalovi trotskisti va xoh ʙo jalovi ʙuxarini onho xudro niqoʙpūş nakunand ham, dar harakati raʙocigi ravişi sijosi ʙudanro kim-kajho ʙas karda, ʙa şajkaji ʙeprintsip va ideja nadoştagiji zararʙijorandaho, diversantho, çosusho va kuşandahoji profesionali gaştagi meʙoşand. Ravşanast, ki in çanoʙhoro, cun duşmanhoji sinfi raʙocij, cun xojinhoji vatanamo, ʙerahmona ʙarham, torumor va reşakan kardan lozim meʙojad».

Ba ʙadkirdorho heç jagon rahm nest! Xalqi ʙuzurgi soveti ʙa haqi ifloshoji palid ʙo raşku əadovati muqadas purast. Mavçi purqudrattarini qazaʙi xalqi maqoraji trotskisti-ʙuxariniro az rūji zamin ʙarham medihad.

Xalqhoji ozodi Sojuzi Soveti az on cize ki dar çanghoji ʙuzurg ʙaroji sotsializm ʙa dast darovarda şudagijast, ʙa heç kas jak dona arzan ham namedihand. Inro agressorhoji faşisti—xūçajin va sojuznikhoji ʙadkirdorhoji trotskisti-ʙuxarini dar xotiraşon nigoh doşta monand.

Sarmaqolaji «PRAVDA». 3-umi mart.

MUKOFOTI NARKOMLEGPROM

TOŞKENT. Narkomlegpromi SSSR kori staxanūvcihoji sanoəti saʙuk, ki dar rūzhoji dekadaji stalini normahoji korkardaʙuroriro ʙarzijod içro karda ʙudand, nişona karda, ʙa jak qatori onho ʙaxşişhoji qimatʙaho mukofot dod.

Dar ʙajni mukofot giriftagiho az Tekstilkomʙinati nomi Stalin vaterciʙanhoji staxanūvci Grigorjeva, Kandrajceva, ʙofandazan Varja Petrovskaja va pommasteri faʙrikaji ʙofandagi Rasulūva, ki onho dar rūzhoji dekadaji stalini rekordhoji navi staxanūviro ʙa dast darovardagijand, hastand. Narkomlegprom kori taərifzeʙi onhoro ʙa nazar girifta, ʙa onho molhoji sanoətiji qimatʙaho mukofot dod.

Baroʙari mukofotro giriftan, onho cunin voçiʙijat giriftand, ki dar ojanda ham staxanūvvor kor karda, hosili ʙalandi mihnatro ʙa dast medarorand.

B. Sergejev.

MIHNATKAŞHOJI VATANI MO PARONDA ŞUDANI DUŞMANHOJI XALQRO TALAB MEKUNAND!

Komsomolest Murodūv (staxanūvci) dar mitingi dar komʙinati ʙofandagiji nomi Stalin çeq zada şudagi gazetaji protsesi sudi «ʙloki pravo-trotskisti» dar on cop şudagiro ʙa avozi ʙaland xonda doda istodast.

Foto **P. Teraxūv.**

BA XIJONATKORHO RAHM NEST!

Raʙociho, korkunhoji inzenerija texniki va xizmatcihoji depo parki №1 va korxonahoji mexanikiji rohi ohani şahri Toşkent dar xususi şajkaji qatolhoji ʙa sudi proletari doda şudagi ʙo xaşmu qazaʙi zūr gap zadand.

Raʙocizan rafiqa Zavrikūva cunin guft:

— Jagonxel trotskistho, ʙuxarinciho va dumravhoji onho harakati ʙa peş rafta istodani mohoro nigoh doşta nametavonand. Hamaji xalqhoji vatani ʙuzurgi mo dar jak əojila ʙaxt jakçoja şudagijand va heç kas onhoro çudo karda nametavonand. Mo ʙovar dorem, ki Kolegijaji Harʙiji sudi Əoliji SSSR hukmnomaji saxti ʙo əadolat meʙarorad!

Hamcunin rafiq Jishoqūv va digarho ʙaromada suxan kardand. Miting dar rezoljutsijaji qaʙul karda şudagi az Kolegijaji Harʙiji sudi Əoliji SSSR iltimos kard, ki agenthoji faşizmro ʙa parondan hukm kunad.

TAMOMI XALQ BA POSBONIJI VATANI XUD ISTODAST

Az xati raʙocihoji kūhnaji zavodi maşinasoziji nomi Lenini Neva

Vaqte ki mo az əajʙnomaji kori «ʙloki pravo-trotskistiji» antisoveti çinojathoji zişti şajkaji duşmanhoji xalq, partovhoji insonijat, ki ozodiji mo va mustaqiliji teritorijaji moro furūxtani şudin, fahmidem, kina va qazaʙi zūri mohoro ʙa vuçud ovard.

Baroji mo, raʙocihoji kūhnaji solhoji ʙisjor dar nazdi kapitalistho kor karda, tamomi vazmi ʙehuquqi va zulmro didagi, ʙadastdarovardahoji revoljutsijaji Oktjaʙr xelo qimatand.

Partijaji ʙolşevikho, vozdi ʙuzurgi xalqho rafiq Stalin vatani moro ʙa vatani gul karda istodagi, madani, ʙodavlat va purqudrat gardondand. Partijaji ʙolşevikho va rafiq Stalin ʙa mihnatkaşhoji Sojuzi Soveti zindaganiji nekʙaxtu şodonro dodand.

Buxarin, Rikūv va ʙanditʙoju şpionhoji digari hozir dar kursiji əajʙdorho nişastagi, vatani aəloji moro ʙa faşisthoji vahşi furūxtani şudin. Laəinhoji trotskisti-ʙuxarini dar mamlakati mo hukmroniji pomeşcikho va ʙurzuazijaro muqarar kardani şudin. Xojinhoji maləun ʙaroji dar dunjo istuqomat kardan huquq nadorand. Mo az sudi əadolati soveti talaʙ mekunem, ki qatolho va şpionhoji trotskisti-ʙuxariniro nest kunad.

Quvate nest, ki ʙunjodijati zafaronaji sotsialistiji dar tahti ʙajroqi Konstitutsijaji Stalini ʙo sardoriji rafiq Stalini qadirdon va ʙuzurg, dūstdor va əoqil guzaşta istodagiji moro nigoh doşta tavonad. Tamomi xalqi soveti ʙa posʙoniji vatani xud istodast.

Sidorūv V. S.	(stazi proizvodstvogi 40 sol)
Latişev N. Je.	(„ „ 41 „)
Pravkin A. I.	(„ „ 28 „)
Uljanenko P. P.	(„ „ 37 „)
Mazanūv F. V.	(„ „ 43 „)
Kriven F. V.	(„ „ 42 „)
Potapūv G. N.	(„ „ 25 „)

Leningrad, 4-umi mart.

Duşmanho ʙojad nest karda şavand!

(Az rezoljutsijaji raʙocihoji tsexi domeniji komʙinati Magnitogorsk)

Çinojathoji xijonatcihoji nafrinşudaji vatan, agenthoji devonaşudaji surosi insoniro gum kardagiji faşizm dahşatnok va palid meʙoşand. Çinojathoji dahşatnoki onho az tamomi çinojathoji insonijat az dorohoji inkivizatsija medonistagi meguzarond.

Duşmanhoji xalq ʙojad nest karda şavand. Mo talaʙ mekunem, ki tamomi onho paronda şavand!

Mo cekisthoji taərifzeʙamo va rahʙari onho—Narkomi stalini N. I. Jezūvro taʙriki otaşin mekunem.

Jagon ʙanditi faşisti jagonagiji xalqi sovetiro vajron karda nametavonad. Mo dar tahti rahʙariji genialiji rafiq Stalin hama va harcixel manʙəijathoro pasi sar mekunem.

Magnitogorsk 4-umi mart.

LAƏINHO PARONDA ŞAVAND!

Baəd az tamom şudani kor dar tamomi faʙrikahoji Komʙinati ʙofandagiji nomi Stalini Toşkent ʙa munosiʙati ʙa sud doda şudani qismgirandahoji «ʙloki pravo-trotskisti» mitinghoji serodam şuda guzaştand.

Suxanhoji odamhoji gap zadagi az ʙa suporandaho—çosusho, diversantho, agenthoji razvedkahoji xoriçi kina doştan va az xaşm pur ʙudand.

Rafiqho Hoşimūva, Kuznetsūva ʙa suxan ʙaromada, az rūji zamin nest kardani çosusho, diversantho, teroristhoji furūşandahoji vatanro talaʙ kardand.

Dar rezoljutsijaji miting qaʙul kardagi cunin gufta şudagijast:

Mo raʙociho, korkunhoji inzenerija texniki va xizmatcihoji Komʙinati ʙofandagiji nomi Stalin az Kolegijaji Harʙiji Sudi Əoliji proletari iltimos mekunem, ki xijonatcihoji vatan marazi trotskisti-ʙuxariniro ʙa çazoji əoli—parondan hukm kunad.

Mo xudamo voçiʙijat megirem va hamaji raʙocihoji SSSR-ro çeq mezanem, ki ʙaroji foş kardani duşmanhoji niqoʙpūşidaji xalq huşjoriji ʙolşevikiro zūr kunand.

(ŪzTAG).

Huşjoriji revoljutsioniro ʙoz ʙalandtar meʙardorem

Raʙociho va xizmatcihoji zavodi nomi Iljic dar ʙoʙati çavqijati sūjiqasdkunandahoji «ʙloki pravo-trotskisti» nom doştagi dar suxani xud ʙa duşmanhoji xalq kinaji cuqur doştani xudro izhor kardand.

Miting cunin rezoljutsija qaʙul kard:

— Maəlumoti Prokuraturaji Sojuzi SSR dar xususi tamom şudani çavqitirgov va ʙa sud doda şudani çavqijati sūjiqasdkunandahoji kontrrevoljutsioniji «ʙloki pravo-trotskisti» nom doştagi dodagiro şunida, raʙociho va xizmatcihoji zavodi nomi Iljic ʙa suporandahoji vatani sotsialisti xaşm va qazaʙ doştani xudro ʙajon mekunand.

Duşmanhoji ʙe karat nafrin şadaji xalq Trotskij, Buxarin, Rikūv, Jagoda va digarho dar xizmati razvedkahoji gosudarstvohoji xoriçiji duşman ʙuda, maqsade doştin, ki qudrati harʙiji SSSR-ro futur ravonand, SSSR-ro şikast dihand va respuʙlikahoji sojuzi va krajhoji çudogonaji gul karda istodagiju ozodi vatani sotsialistiji moro az SSSR çudo kunand.

Onho farzandhoji ʙehtarini xalq Kujʙişev, Kirūv, Menzinskij, Gorkijro kuşta va maqsade doştin, ki vozdhoji partija va xalq rafiqho Lenin va Stalinro kuşand. Baroji ʙa əamalijoti kantrrevoljutsioni, xijonatcigiji «ʙloki pravo-trotskisti» xaşmu qazaʙro ʙajon kardan, suxan kami mekunad.

Marg ʙa afəiho! Laəinho ʙerahmona nest karda şavand! Hamaji qismgirandahoji «ʙloki pravo-trotskisti» ʙa çazoji əoli—parondan hukm karda şavand!

Salomi otaşin ʙa organhoji NKVD va ʙa rahʙari on Narkomi stalini rafiq Jezūv, ki ʙadastdarovardahoji Oktjaʙrro az hama va az harcixel duşmanhoji xalq huşjorona muhofizat karda istodast!

Huşjoriji revoljutsioniro ʙoz ʙalandtar meʙardorem! Safhoji xudro ʙa davri partijaji Lenin—Stalin, ʙa davri vozdi qadirdon, əaziz va muəalimi mo rafiq Stalin ʙoz ham zictar jakçoja mekunem!

Marg ʙa saghoji-devonaşuda!

RADIOGRAMAJI P. P. ŞIRŞŪV

DNEPROPETROVSK, 4 (TASS). Az ʙorti jaxşikani «Jermak» az papaninciji taərifzeʙ deputati Soveti Əoliji SSSR Pjūtr Petrovic Şirşūv cunin radiograma girifta şud:

Dar rahi vatan ʙuda, dar xususi protsesi şajkaji pravo-trotskistiji qatolhoji faşisti maəlumot şunidam. Çinojati xijonatcihoji maləun az had zijod ʙadhajʙatast! Onho mexostin, ki vatani moro ʙūlak-ʙūlak karda furūşand, mexostin, ki ʙa gardani xalqi ozodi soveti juqi kapitalizmro andozand. Onho dasti xunafşoni xudro ʙa farzandhoji ʙehtarini vatani mo ʙolo kardin. Xalqi soveti ʙa in çinojathoji zarxaridhoji maləuni razvedkahoji xoriçi jaraşa çazo medihad. Marg ʙa saghoji devonaşuda!

BANDITHORO AZ RŪJI ZAMIN NEST KARDA ŞAVAD!

(Az rezoljutsijaji kolektivi zavodi nomi Sergo Orçonikidze)

Saghoji xunxūri faşizm vatani moro furūxtani şudin. Onho ʙa vozdhoji mo dast darozi kardani şudin. Onho triʙunaji faromūşnaşavandaji revoljutsija S. M. Kirūv, navisandaji genialiji rus A. M. Gorkij, farzandhoji ʙehtarini xalqi soveti Kujʙişev va Menzinskijro ʙadkirdorona kuştin.

Xaşm va qazaʙi mo hadu hudud nadorad. Ba in şajkaji qadori iqvogarho va şpionho raqʙatgardiji mo hadu hudud nadorad.

Iuda—Trotskij, Buxarin, Rikūv va şajkaji onho noumed şudand. Dasti ohanini NKVD az gulūji onho ʙūqmiş karda girift. Jagon ʙandit, jagon sagi xunxūri faşist xalqi ozodi Sojuzi Sovetiji ʙuzurgro qulom karda nametavonad.

Mo huşjoriji xudro ʙoz ham zūrtar mekunem, ʙa davri partijaji Lenin—Stalin ʙoz ham zictar saf meʙandem. Mo mudofiaaji mamlakati xudro haminxel mustahkam mekunem, ki jagon duşman ʙaroji ʙa SSSR huçum kardan jurak nakunad.

Marg ʙa duşmanhoji revoljutsija! Marg ʙa xijonatcihoji maləuni vatani mo! Bandithoji devonaşudaji faşizm az rūji zamin nest karda şavand!

Celjaʙinsk, 4-umi mart.

Hamaji əoşijonhoji duşmanro nest mekunem

(Az rezoljutsijaji mitingi əskarho va komandirhoji qismati N-i sarhadi)

Mo, sarhadciho, ʙa agenthoji laəini faşisti—Buxarin, Rikūv, Jagoda, Cernūv va ʙa maləunhoji digari Sojuzi Sovetiro ʙa xun çūlondani şuda, vatani moro ʙa faşistho furūxtani şuda, ʙa gardani xalqi soveti juqi qulomiji kapitalisti andoxtani şudagi nafrat meʙarorem.

Az əamalijoti ʙadkirdori, çinojatiji onho ʙo qazaʙ şuda, mo az sudi soveti talaʙ mekunem ki in afəiho—zarxaridhoji maləuni faşisti, şpionho, qatolhoro az rūji zamin nest kunad. Talaʙ mekunem, ki onhoro ʙa çazoji əoli hukm kunad.

Şajkahoji trotskisti-ʙuxarini, milatcihoji ʙurzuazi, xūçajinhoji faşistiji onho donista monand, ki dar mo dar mamlakati soveti razvedkaji sovetije hast, ki on ʙo xalqi xud xelo zic voʙastajast. Bo faəolona dastgiri kardani tamomi xalqi soveti razvedkaji soveti əoşijonhoji duşmanhoro, cixele ki niqoʙ pūşida ʙoşad ham, to ʙa oxir nest mekunad.

Sarhadi çanuʙi, 3-umi mart.

Ba onho ʙa zamini mo çoj nest

SAMARQAND. (Ba holati telegraf az muxʙiri maxsusi mo). Dar faʙrikaji ʙareşumʙaroriji «Huçum» va dar arteli trikotaʙʙaroriji 8-umi marti Samarqand 1 va 2-umi mart mitinghoji serodam şuda guzaştand. Maəlumoti Prokuraturaji Sojuzi SSR va əajʙnomaji dar xususi kori kontrrevoljutsioniji «ʙloki provo-trotskistiji» antisovetiji **Buxarin, Rikūv, Jagoda, Ikromūv, F. Xūçajūv** va digarhoro raʙociho ʙo qazaʙ xonda ʙaromada, ʙa in faşisthoji iflos laənatho rasondand.

Raʙociho dar rezoljutsijaji xud az Kolegiji Harʙiji sudi Əoliji SSSR talaʙ kardand, ki ʙa xojinho, çosusho va agenthoji faşistiji ʙa vatani mo sūjiqasd kardagi, çazoji əoli doda, onhoro az rūji zamin nest kunad.

Raʙociho va clenhoji artel vaəda dodand, ki harakati staxanūviro ʙa avç darovarda, ʙaroji plan gūştin ʙarda, ʙoqimondahoji duşmanhoji xalq—trotskistho, ʙuxarinciho va milatcihoji ʙurzuaziji maləunro to ʙa oxir foş karda, ʙa davri partijaji Lenin-Stalin va ʙa davri vozdi dūstdori mihnatkaşhoji tamomi mamlakatho rafiq **Stalin** ʙoz zictar saf meʙandand.

B. Jishoqūv.

Furūşandahoji vatan paronda şavand

TOŞKENT. Kolektivi muəalimho va talaʙahoji maktaʙi jahudigiji № 29-umi şahri Toşkent dar maçlisi xud maəlumoti dar ʙoʙati protsesi «ʙloki pravo-trotskisti» guzaronda şuda istodagiro şunavida ʙa agenthoji faşizm, furūşandahoji vatan—Buxarin, Rikūv, Ikromūv, F. Xūçajūv va digarho taqmaji peşi zadand.

Ahli maçlis talaʙ kard, ki ʙa furūşandahoji vatan çazoji əoli—hukmi parondan doda şavad.

J. M.

Rezoljutsijaji mitingi profesorho, muəalimho va studenthoji SAGU

Maəlumoti dar ʙoʙati protsesi duşmanhoji xalq Buxarin, Rikūv, Jagoda, Ikromūv, Xūçajūv va digarhoro şunavida, kolektivi profesorho, muəalimho va studenthoji SAGU az sudi proletari talaʙ kard, ki ʙa in ʙanditho çazoji saxt—hukmi parondan doda şavad.

Onho dar rezoljutsija nişon doda guzaştand, ki ʙa davri partijaji Lenin—Stalin ʙoz ham zictar pajvasta şuda, huşjoriro ʙoz zūr karda, ʙa safi mo sar darovardani şpionho va vatanfurūşhoro roh namedihand.

Şamuelūv.

MARG BA MALƏUNHO

TOŞKENT. Xaʙari informatsioniji Prokuroriji SSSR dar ʙoʙati kori çinojathoji duşmanhoji xalq—vatanfurūşhoi Buxarin, Rikūv, Jagoda, Ivanūv, Çernūv, Grinko, Zelenskij, A. Ikromūv, F. Xūçajūv va digarho—ro [illegible] mamlakati [illegible] sotsialistiji mo xonda, ʙa onho ʙo xaşmu [illegible] nafrat [illegible] istodin.

Dar Poligrafkombinat mitingi 800-nafariji rasociho, korkunhoji inƶenerijo texniki şuda guzaşt.

Mitingro sekretari partkomi Poligrafkombinat rafiq Ivanūv jola kard. Ū maəlumoti Prokuraturaji SSSR dar ʙoʙati kori çinojati va ʙa sudi proletari supurda şudani duşmanhoji xalq—[illegible]ro az gazeta xonda doda cunin guft:

Rafiqhoi! Cixele ki tirgov isʙot kard, duşmanhoji ʙadtarini xalq trotskisthoji-ʙuxarinciho ʙaroji mamlakati gul kardaji istodagiji sotsialistiji moro ʙa imperialisthoji faşisthoji xunxūr furūxtan, ʙa partijaji Lenin—Stalin va ʙa vosihoji on Lenin, Stalin, Sverdlūv va digarho sūjiqasd kardan, korhoji iflosi terroristi ʙurdan, kori zararsijorandagi kardagijand, ki dar natiçaji in terrorkuni onho ʙolşeviki çonsapori partijaji Lenin—Stalin rafiq S. M. Kirūvro kuştand. Bo kori zişti xud onho mavondani rafiqho Kujʙişev, Menƶinskij va Gorkijro ʙa dast darovarda ʙudin.

Baəd az Ivanūv rasociho Xolmuhamedūv, Alijūv, Jusupūv, Ovcirenko va digarho ʙa suxan ʙaromada, az rūji zamin ʙarham doda şudani duşmanhoji malsun, zararidhoji faşizmro talaʙ kardand.

Mitingi ʙerodam cunin qaror qaʙul kard.

«Mo rasociho, xizmatciho va korkunhoji inƶenerijo texnikiji Poligrafkomʙinat az sudi proletari talaʙ mekunem, ki in şajkaji ʙanditi va şpionhoji zararidi faşizmro ʙa çazoji oli giriftor karda, ʙa parondan hukm kunad.

Baroji soqismathoji zararsijorandagiji onhoro tamoman nest kardan, moho ʙa atrofi partijaji Lenin—Stalin va vosdi on Stalini ʙuzurg ʙoz zictar saf ʙasta, va ʙaroji mudofiəaʙuhdaʙaroiji SSSR-ro mustahkam kardan hamaji quvathoro sarf mekunem».

R. Pinhosūv,
Ç. Hajimūv.

FAŞISTHOJI NAÇISRO MAÇAQ KARDA ŞAVAD

TOŞKENT. Dar faʙrikaji dūzandagiji «Krasnaja zarja» mitingi 900 kasi şuda guzaşt. Mitingro faʙkomi faʙrika rafiq Popūv jola karda ʙajonotaji dar ʙoʙati «ʙloki pravo-trotskistiji» antisoveti ʙaromadagiro az gazeta xonda dod. Va az ʙa kor daromadani sud maəlum kard.

«Bloki pravo-trotskistiji» antisoveti, ki az sardoriji malsunho **Buxarin** va **Rikūv** ʙa peşi xud maqsad monda ʙudand, ki ʙa fojdaji gosudarstvohoji xoriçi şpionaƶ, zararsijorandagi, diversija, terror kunad, qudrati harʙiji SSSR-ro futur ravonad, ʙa SSSR huçumi harʙi kardani in gosudarstvohoji xoriçiro [illegible], SSSR-ro ʙūlak-ʙūlak kunad. In kori rafta-rasidagi malsuni va xijonatcigi meʙoşad, ki in ʙanditho ʙaroji onro ʙa əamal ʙurovardan candin vaqt ʙoz [illegible] tajori dida istoda ʙudin. Amo onho ʙa maqsadi xud narasidand.

Kori pinhoni va antisovetiji in şajkaji ʙanditi ʙa vositaji **Jeƶūvi** huşjor va [illegible] rūjkor karda şud. Ki malsunhoji malsuntarin dar kursiji sud nişasta, dar peşi sudi proletari gunohoji zişti xudro ʙo şarmandagi iqrori karda istodin.

Hamaji rasociho kori ləinonaji «ʙloki pravo-trotskistiji» antisoveti zararidhoji faşizm va furūşandahoji vatanro fahmida onhoro nafrat kardand.

Dar miting staxanūvcizanho **Volkūva, Umanskaja, Molkovskaja** va staxanūvciho **Aʙdurahmonūv, Morozūv, Mansifin** va digarho ʙa suxan ʙaromada, az sudi proletari talaʙ kardand, ki ʙaroji duşmanhoji vatanro parondan hukmnoma ʙurorad.

Miting cunin qaror qaʙul kard:

In duşmanhoro paronda, az rūji zamin nest karda şavad. Mo az sud talaʙ mekunem, ki in talaʙi moro ʙa içro rasonad.

Huşjoriji sinfi jaroqi tez meʙoşad. Mo huşjoriji inqiloʙiji xudro ʙoz ham zūr karda, ʙaroji to ʙa oxir duşmanho, zararsijorandaho va soqismathoji trotskistiju-ʙuxariniro nest kardan gūştini qatəi meʙarem. Ba atrofi partijaji komunisti va ʙa atrofi vosdi dūstdori soqili mo rafiq **Stalin** ʙoz zictar saf meʙandem».

N. F.

MARG BA AFƏIHO!

Dar mitingi ʙa munosiʙati ʙa sudi soveti doda şudani şajkaji malsuni çatolhoji faşistiji «ʙloki pravo-trotskisti» nom doştagi çon doda şudagi kolektivi [illegible] rasociho, korkunhoji inƶenerijo texniki va xizmatcihoji faʙrikaji mūzaʙuroriji Toşkent—afəiho ʙojad az zamini soveti nest karda şavand!—gufta hama xohişi jagonaji xudro ʙajon kardand.

— Hec kas mamlakati moro şikast doda nametavonad,—guft rafiq [illegible]. Safhoji mo ʙa davri partijaji Lenin—Stalin, ʙa davri TsK-ji Stalini xalqhoji Sojuzi Sovetiro ʙa maqsadi [illegible] karda şuda—ʙa komunizm ʙurda istodagi, zic jakçoja şudagijand. Safhoji xudro ʙoz va ʙoz meʙaraşem, ʙa davri rafiq Stalini mehruʙoni mo ʙoz ham zictar saf meʙandem. Umedi mo az sudi soveti—çavqijati [illegible] az rūji zamin ʙarham zadan meʙoşad.

Hamcunin rafiqho Morozūv (korpusi asosi), Latuxin (carmʙurorandа), Xolmuhamedūva, Baskina va digarho ʙa suxan ʙaromada zararidhoji faşisti, afəihoji malsuni ʙanditهoji pravo-trotskisti—Rikūv Buxarin, Jagoda, F. Xūçajūv, A. Ikromūv va digaraşonro nafrin karda, az Kolegijaji Harʙiji Sudi Əoliji SSSR talaʙ kardand, ki in malsunhoro ʙa az rūji zamin nest kardan hukm kunad.

Maçlisi umumiji rasociho, korkunhoji inƶenerijo texniki va xizmatcihoji faʙrikaji mūzaʙuroriji Toşkent rezoljutsija qaʙul karda, az sudi soveti talaʙ kard, ki xijonatciho va suporandahoji maəluni ʙa ʙadastdarovardahoji revoljutsijaji Oktjaʙr dastdarozi kardagiji zararidhoji faşistiro ʙa çazoji oli hukm karda, onhoro az rūji zamin nest kunad.

M. Butkevic.

Çūjtozakuni dar rajoni Samarqand

Dar xususi kamʙudi va soqismonīji kori çūjtozakuniji rajoni Samarqand, [illegible] guzaşta dar gazetaji mo maqola cop karda şuda ʙud. Baroji sançida cora didan on maqolaro ʙa rajispolkom va rajzemvodi Samarqand firistonda şuda ʙud.

Rajispolkom ʙa mo çavoʙ menavisad, ki ʙaroji soqismathoji kori zararsijorandahoro az irigatsijaji rajon ʙarham zadan, hozir jak qator corahoji əamali dida şuda istodast. Baroji tempi kori çūjtozakuniro ʙa avç kardan, dar panç ucastok slūthoji rajisi selsovetho, kolxozho, ʙrigadirho, miroʙho guzaronda şudast. Aktivi rajoni va mutaxasisho ʙa ucastokho voʙasta karda şudagijast, matlaʙ ki kori çūjtozakuni dar rūzhoji avali ʙahor, ʙo sifat tamom karda şavad. Dar natiça ʙa 15-umi fevral plani çūjtozakuni dar rajon ʙa61 protsent içro karda şudagi meʙoşad. Çūjtozakuni 25-umi mart tamom karda meşavad.

TAJORI BA ƏIDI 8-UMI MART

TOŞKENT. Taşkilothoji partijagi va çamsijathoji faʙrikaji dūzandagiji «Krasnaja zarja» ʙa əidi ʙajnalxalqiji zanho—8-umi **mart** tajoriji lojiqanda dida istodin.

Ba munosiʙati əidi 8-umi mart, dar tamomi ʙrigadaho maxsus gazetaji devori ʙurovarda şuda istodast, ki dar on kori namunaviji zanhoji staxanūvci va odamhoji sehtarinro nişon doda meşavad. Dar in xusus redkolegijahoji gazetaho ʙa daraçaji darkori kor ʙurda istodin.

Halakaj dar faʙrikaji mazkur dar ʙajni zanho dar ʙoʙati vuçudi rūzi ʙajnalxalqiji zanho, va zanhoji qahramoni Ispanija voʙasta ʙa in zindagiji zanho dar xoriça va dar SSSR [illegible] lektsija guzaronda şud. Boz dar ʙoʙati tamsilatiji zanho dar SSSR va dar xoriça lektsija guzaronda meşavad.

Dar faʙrikaji mazkur [illegible] zanho va duxtarho kor mekardand. Dar ʙajni onho odamhoji ʙa texnikaji kor [illegible], normahoji xudro mukamal [illegible] karda, hosili ʙalandi mihnatro ʙa dast darovardagi xelo ʙisjor jofta meşavand. Cunonci: [illegible]hoji Maresesjans (masteri smenagi) Titūva (masteri smenagi) Bolseva, komsomolka Şapkina, Jevdokimūva (ʙrigadirhoji staxanūvi), Mamedūva, Lumer va digarho dar faʙrika maşhur şudagijand. Onho hameşa ʙaroji içroji plani korkardaʙurori va hosili ʙalandi mihnat dilsofona kor karda, ʙa rasocihoji soqiʙ memondagi ʙa tariqi dojimi jordam rasonda istodin.

Hozir dar faʙrika ʙo maqsadi rūzi ʙajnalxalqiji zanhoro ʙo zafarhoji navi korkardaʙurori peşvoz giriftan corjakgiriji sotsialisti eəlon karda şudagijast. Dar natiçaji corjakgiriro durust taşkil doda, quvati rasocihoro naqz ço ʙa ço mondan dar rūzhoji corjakgiri smenahoji masterho Maresesjans va Titūva plani korkardaʙuroriji xudro to 105 protsent va ʙrigadahoji komsomolka Şapkina va Jevdokimūva to 110 protsent içro karda istodin. Kori harrūzaji onho az tarafi taşkilothoji faʙrika dar ʙarvaqtaş ʙa hisoʙ girifta, ʙa tezi maəlum karda şuda istodast.

Dar kruƶokhoji PVXO va «soqdasoji Voroşilūv» az zanho xelo ʙisjor kaşida şudagijast. Dar faʙrika Mamedūva va Lumer ʙorin znacokdorho xelo ʙisjor hastand. Ba munosiʙati 8-umi mart, dar rūzi damgiri corjakgiriji tirparoni guzaronda meşavad. Hozir qariʙi 150 zan ʙaroji normahoji PVXO va tirparoniro doda, soʙiʙi znacok şudan, tajori dida istodin.

Az rūji qarori taşkilothoji faʙrika staxanūvcizanhoro ʙa korhoji rahʙariji faʙrika ʙurovarda meşavad. Halakaj hozir rasociji kūhnakor rafiqa **Sitnikūvaro** ʙa vazifaji şūʙaji kadr az past ʙa ʙolo ʙurovarda şud. Boz 10 zan az past ʙa ʙolo ʙardoşta meşavad.

Şaʙi 8-umi mart dar klusi faʙrika maçlisi tantanador guzaronda, dar on dar ʙoʙati rūzi ʙajnalxalqi doklad şunida meşavad. Baəd az maçlis ʙa jak qator staxanūvciho mukofot doda meşavad. Ba in şaʙ kruƶokhoji muzikagi va dramatikiji faʙrika naqz tajori dida istodin, ki ʙaəd az maçlis dar sahna pjesaji «Svidanije» monda meşavad.

H. F.

PROTSESI „BLOKI PRAVO-TROTSKISTIJI" ANTISOVETI

Dnevniki maçlisi şaʙonaji 3-umi mart

Baəd az tanafus prokuror rafiq **Vişinskij** dar ʙoʙati əamalijoti trotskistiji əajʙdor Krestinskij az əajʙdor Rakovskij gap pursid.

Dar ʙoʙati nişondodhoji dafəaji guzaşta ʙajon kardagiji Krestinskij gap zada, Rakovskij onhoro «ʙa haqiqat nomuvofiq» megūjad. Ū megūjad, ki Krestinskij trotskisti faəol ʙud va mond. Rakovskij dar ʙoʙati xati dar soli 1927 ʙa Trotskij firistondagiji Krestinskij gap zad. Dafəaji guzaşta Krestinskij ʙa hamin asos karda ʙud, ki dar vaqti ūro onisk kardan kopijaji xate ki ū dar on az trotskizm gaştani xudro ʙajon kardagijast, jofta şuda ʙudast. Bo nişondodhoji Rakovskij muqarar karda meşavad, ki gap dar xususi xati dar matʙuoti soveti cop karda şudagi rafta istodast. Rakovskij megūjad, ki in xati durūjagi ʙud. Ba zudi ʙaəd az cop şudani in xat, Rakovskij ʙo Trotskij muloqot karda, ʙa ū guft, ki in xat faqat ʙa maqsadi «ʙegunoh ʙurovardan» navista şudagijast. Rakovskij dar xususi muloqothoji dar soli 1927 ʙo Krestinskij kardagiji xud va xususan dar xususi muloqoti dar Berlin ʙo qism giriftani Kamenev şuda guzaştagi gap zada va nişon doda guzaşt, ki dar vaqti in xatro tajor kardan Krestinskij dar haqiqat trotskist monda ʙud. Krestinskij ʙaəd az soli 1927 ham cun trotskist monda ʙud. Baroji inro tasdiq kardan Rakovskij xati şaxsiji az Krestinskij dar soli 1929 giriftageşro nişon doda guzaşt.

Az rūji nişondodi dastanoki Rakovskij, Krestinskijro pursiş karda, prokuror ʙa ū isʙothoji moddi: kopijaji xati Krestinskij az 27-umi nojaʙri soli 1927 ʙa Trotskij navistagi, teksti xati Krestinskij dar redaktsijaji gazetaji «Ekonomiceskaja ƶizn» az 22-umi marti soli 1928 ʙudagiro voʙasta kard. Krestinskij voçiʙ şud, ki haqiqi ʙudani dokumenthoji ʙa ū voʙasta karda şudagi va hamcunin durust ʙudani nişondihiji əajʙdor Rakovskijro iqror şavad.

— Agar in durust ʙoşad,—guft rafiq **Vişinskij**,—şumo fireʙ dodani sud va munkir şudani durust ʙudani maəlumothoji dar tirgovi peşaki dodagetonro davom medihed-mi?

Krestinskij megūjad, ki aknun ū maəlumothoji dar tirgovi peşaki dodagiji xudro tasdiq mekunad.

Vişinskij. Dar in hol suxani dina guftagiji şumo, ki onro ʙa qajr az dar protsess iqvogariji trotskisti kardan, digarxel donistan mumkinast, ci maəno dorad?

Krestinskij. Dina, dar zeri taəsiri hisijoti tezi minutagiji şarmi ʙūhton, ki ʙarojiti kursiji əajʙdorho va az ʙoloji xonda dodani əajʙnoma taəsiri vazmin ʙaxşidand, cuqur şudani ahvoli kasaliji man ʙa vuçud omad, man qudrati gapi rostro guftan nadoştam, qudrati man gunahkoram guftan nadoştam. Va ʙa çoji hov, man gunahkor hastam guftan, man ʙeixtijorona ne, gunahkor nestam, gufta çavoʙ gardondam.

Vişinskij. Beixtijorona?

Krestinskij. Hov dar nazdi fikri çamsijati çahoni qudrati man, hama vaqt gūştini trotskisti ʙurdam gufta gapi rost guftan nadoştam.

Man az sud iltimos mekunam, suxani manro navisad, ki man ʙutun va mukamal xudro ʙa hamaji əajʙhoji şaxsan ʙa gardani man monda şudagi əajʙdor hisoʙ mekunam.

Sud əajʙdor Rikūvro pursiş mekunad.

Rikūv maəlumot doda, man az soli 1928 əamolijoti pinhoniji futurravoni ʙurdanro sar karda ʙudam guft. Ū guft, ki az rūji direktivahoji ū jak qator rostho dar on vaqt ʙa opozitsijaji rost hamroh ʙudani xudro rust karda ʙud. Jake az in çavqijat Jagoda ʙud, ki ū dar on vaqt nojiʙi rajisi OGPU ʙud.

— Dar ʙoʙati kadrhoji şumoro sarişta kardan şumo ʙo Jagoda rozinoma doşted-mi?— gufta rafiq **Vişinskij** savol dod.

Rikūv ʙa in savol hov gufta çavoʙ dod. Əajʙdor Jagoda, ki prokuror az ū pursid, hamcunin in fakti xijonati tūpa-tūqriro tasdiq kard.

Rikūv nişon dod, ki taşkiloti kontrrevoljutsioniji rostho ʙa xud ʙa vositaji Rikūv, Buxarin, Tomskij markaz doşt. In markaz dar ʙoʙati taşkil dodani şūrişhoji kulaki va xususan dar Kavkazi Şimoli va dar Siʙir suporişho mekard. Baroji dar Kavkazi Şimoli haminxel şūrişhoro taşkil dodan jake az hamqismgirandahoji nazdiktarini Buxarin Slepkūv maxsus komandirovka karda şuda ʙud. Ba savoli əajʙdorkunandaji gosudarstvogi Buxarin tasdiq kard, ki ū dar ʙoʙati taşkil dodani şūrişhoji kulaki direktivaho doda ʙudast.

Soni Rikūv dar ʙoʙati terror dar xususi çinojathoji taşkiloti kontrrevoljutsioniji rostho maəlumot dod. Markazi rostho dar xususi terror direktivaho medodast, taşkilothoji terrori ʙunjod mekardast. Rikūv kori az puşti maşinahoji hukumati pojida gaştanro şaxsan xudaş ʙa rah memondast. Rostho ʙa holati Buxarin va eser Semjonūv çavqijati terroristiji eseriro ʙa taşkil dodani akthoji terrori çalʙ karda ʙudin. Bo maəsuldoniji markazi rostho Semjonūv ʙa rafiqho Stalin va Kaganovic sūjiqasdi noʙudkuni tajor karda ʙudast. Inro Buxarini ʙa holati prokuror pursiş karda şudagi ham iqrori kard.

o

Baəd az tanafus pursişi əajʙdor Rikūv davom kard. Ū iqror şud, ki dar soli 1933—34 kontrrevoljutsija ʙaroji jakçoja kardani quvathoji xud harakat kardast. Bo qism giriftani trotskistho va zinovjevciho ʙo sostavi Kamenev, Pjatakūv, Jenukidze markaz ʙunjod karda şuda ʙudast, ki soni ʙa on Rikūv, Buxarin, Tomskij doxil şuda ʙudin.

Rikūv nişon doda guzaşt, ki dar soli 1934 ʙa munosiʙati sjezdi ʙa peş istodagiji 17-umi partija imkonijati manfiəat ʙurdani quvathoji taşkiloti kontrrevoljutsioni sançida şuda ʙudast. Banditoji pravo-trotskisti plani haʙs kardani sjezdi 17-umro sançida ʙudin. Sūjiqasdkunandaho cūt karda ʙudin, ki ʙaroʙari rahʙarhoji hukumat un korkunhoji nomdori respuʙlikaho va oʙlasthoji ʙa perevorot muqoʙilijat mekardagiro haʙs kardan mumkin meşavad. Lekin in plan futur raftast. Sūjiqasdkunandaho didin, ki ahvol dar mamlakat ʙa onho ʙaroji muvafaqijat joftan dilpuri namedihad, ki pajvastagiji partija, oʙrūji hukumat perevorot kardani şudanro qatəijan no mumkin kardin.

Ongoh rostho ʙa «cūtkuniji nav» guzaştin. Dar inço ham, cixele ki Rikūv nişon medihad, umedi asosi ʙa şikasti harʙi xūrdani SSSR monda şuda ʙudast. Markazi «ʙloki pravo-trotskisti» ʙa vositaji Karaxan ʙo faşisthoji nemets əaloqa ʙasta ʙudast, Karaxan maəlumot doda ʙudast, ki faşisthoji nemets ʙa imkonijati ʙa sari hukumat omadani rostho mukamal ʙo dili nek nazar mekunand, ki onho şarti musəjjani teritorijadihi ʙa jordam rasondan rozijand. Rikūv megūjad, ki nemetsho ʙūlak-ʙūlak kardani Sojuzi Soveti, az SSSR çudo kardani respuʙlikahoji milliro qatəijan talaʙ mekardand.

Vişinskij. Şumo ʙa çinojathoji xud ʙo maqsadi xijonat rafta ʙuded-mi?

Rikūv. Alʙata.

Soni, ʙa savoli prokurori SSSR rafiq Vişinskij çavoʙ doda, əajʙdor Rikūv ci ʙudani «ʙloki pravo-trotskisti»ro nişon doda guzaşt. Ba sostavi «ʙlok» trotskistho, rostho va zinovjevciho, eserho, menşevikho, çavqijathoji milatcihoji ʙurƶuaziji respuʙlikahoji milli doxil şuda ʙudin.

Soni rafiq Vişinskij masalaji raʙti şikastxohiji «ʙloki pravo-trotskisti»ro jako-jak rūjikor mekunad. Az rūji saxanhoji Rikūv, in rahro Buxarin cunin maənedod karda ʙudast: ʙaroji interventho front jela kardan. Buxarin inro inkor kardani şuda istodast. Lekin dar natiçaji pursişi dumʙadur voçiʙ şud, ki şikastxohiro iqror şavad.

Vişinskij. (Ba **Buxarin**). Şumo, misli Rikūv, ʙa pozitsijaji şikastxohi istoda ʙuded-mi?

Buxarin. Ne, amo man ʙa in cor çavoʙ mediham.

Vişinskij. Cize ki şumo çavoʙ medihed, in kori digarast. Ba man fakthoro muqarar kardan darkorast, dar ʙajni şumo ʙo Rikūv va Tomskij dar ʙoʙati front jela kardan guftu-şunid şuda ʙud-mi?

Buxarin. Şuda ʙud, ʙo Rikūv ne, ʙalke ʙo Tomskij şuda ʙud.

Vişinskij. Dar xususi ci?

Buxarin. Bo Tomskij guftu-şunid karda şuda ʙud, ū dar ʙoʙati idejahoji front jela kardan gap zada ʙud.

Vişinskij. Bo Tomskij dar ʙoʙati jela kardani front guftu şunid karda şuda ʙud-mi? Ba ki frontro jela kardan?

Buxarin. Ba muqoʙili SSSR...

Vişinskij. Ba ki frontro jela kardan?

Buxarin. Ba Germanija...

Baəd az jak qator savolhoji rajisikunanda rafiq Ulrix ʙa əajʙdor Rikūv dodan, to pagohiji 4-umi mart tanafus eəlon karda şud.

(TASS).

Dnevniki maçlisi pagohiji 4-umi mart

Protsesi «ʙloki pravo-trotskisti» rūz ʙa rūz çinojathoji dahşatnoki duşmanhoji xunxūri xalqro to rafta ʙisjortar rūjkor karda istodast. Rūjxati ʙadxohi, pastigari va palidi «ʙloki pravo-trotskisti»ro dar maçlisi pagohiji Kolegijaji Harʙiji Sudi Əoliji SSSR 4-umi mart əajʙdorhoji az çavqijathoji milatcihoji ʙurƶuaziji ʙa «ʙlok» doxil şudagi pur kardand.

Şpioni rafta-rasidagi oxrankaji Polşa Şarangovic dar xususi kori xijonatiji xud maəlumot dod. Halakaj dar soli 1921 ūro razvedkaji Polşa dar Moskva çalʙ karda, ʙa SSSR roʙi karda ʙudast. Dar Belorusijaji soveti ʙa vazifahoji çavoʙgarinoki soveti va partijagi sar darovarda, ū ʙa razvedkaji Polşa harxel materialhoji pinhoni doda, suporişhoji onro içro mekardast. Dar daslovi soli 1932 Şarangovic ʙa taşkiloti natsional-faşistiji Belorusija doxil meşavad, ki ʙa on taşkilot Cervjakūv va Goloded rahʙari mekardin. Ba tezi, cixele ki əajʙdor iqrori mekunad, xudi ū ham jake az rahʙarhoji in taşkilot şudast. Cixele ki inro əajʙdor tasdiq mekunad, taşkiloti natsional-faşistiji Belorusija ʙo razvedkaji Polşa voʙasta ʙuda, az rūji suporişhoji on kor mekardast. Az tarafi digar, on ʙo markazi maskoviji «ʙloki pravo-trotskisti» voʙasta ʙuda, ʙevosita az Rikūv va az Buxarin direktivaho megiriftast. Şarangovic iqrori mekunad, ki natsional-faşistho ʙa nazdi xud vazifaje monda ʙudin, ki hukumati sovetiro sarnagun karda, kapitalizmro ʙoz ʙarpo kunand, SSSR-ro dar çangi ʙo gosudarstvohoji faşisti meşudagi şikast dihand va az Sojuzi Soveti Belorusijaro çudo kunand. Şarangovic tasdiq mekunad, ki Buxarin va Rikūv xususan qatəijan taklif kardin, ki əaloqa ʙo ştaʙi əoliji Polşa zūr karda şavad.

Natsional-faşistho dar harxel navəhoji xoçagiji xalqi va madanijati Belorusija zararsijorandagi karda, şpioni, diversija meguzarondin.

—Bo cixel maqsadho?—Prokuror rafiq Vişinskij ʙa əajʙdor Şarangovic muroçiəat mekunad.

Şarangovic. Ba maqsadi, alʙata, ham şikastxohi, ʙa maqsadi norozigiji xalqro ʙa vuçud ovardan, ʙa maqsadi...

Vişinskij. Ba maqsadhoji iqvogari-mi?

Şarangovic. Alʙata.

Soni ʙa savolhoji prokuror çavoʙ doda, əajʙdor iqrori mekunad, ki dar sohaji xoçagiji qişloqi Belorusija ʙisjor kori xaroʙi guzarondast. Norozigiji xalqro ʙa vuçud ovardani şuda, zararsijorandaho ʙa harakati kolxozi lat dodani şudin, corvodoriro futur ravondin. Xulas, onho dar ʙajni cūşqaho kasaliji vaʙo pahn kardin, sarşumori əaspro noʙud kardin. Dar natiçaji diversija, iqrori mekunad əajʙdor, dar soli 1936 qariʙi 30 hazor əasp noʙud şudast. Şarangovic ʙoz nişon medihad, ki milatcihoji faşisti dar sohaji sanoəat ham zararsijorandagi mekardin, xususan ʙazaji sūzokvoriji respuʙlikaro vajron mekardin. Dar fronti madani zararsijorandagiji kalon ʙa vuçud ovarda şuda ʙudast.

Vişinskij. Hamin tariq guftan mumkin meşavad, ki jagon navəi ʙunjodijati sotsialisti az taki nazari şumoho va az harakati zararsijorandagiji şumoho namonda ʙudast-da?

Şarangovic. Tamoman durust.

Az pursişi ojandaji əajʙdor maəlum meşavad, ki milatcihoji faşisti ʙa muqoʙili rafiq Voroşilūv va rahʙarhoji digari VKP(ʙ) va hukumati soveti akthoji teroristi tajor mekardin.

Sud ʙa pursidani əajʙdor Fajzulo Xūçajūv, jake az milatcihoji ʙurƶuaziji maşhurtarini Ūzʙekiston, ki ū dar onço dar mudati solhoji ʙisjor kori antisoveti guzarondagijast, daromad. Xūçajūv iqrori mekunad, ki in harakati ʙadkirdoriro ū halakaj az soli 1920, dar vaqti sardori respuʙlikaji xalqiji Boxoro ʙudan, sar karda ʙudast. Baədtar Xūçajūv ʙo grupaji milatcigiji ʙurƶuaziji Ikromūv va soni ʙo «ʙloki pravo-trotskisti» əaloqa ʙasta ʙudast. Dar soli 1930, dar Moskva Fajzulo Xūçajūv dar xususi jakçoja guzarondani əamalijoti xijonatkori ʙo Rikūv guftu-şunid karda ʙudast.

Xūçajūv ʙa sud nişon medihad, ki Rikūv taklif kardast, ki zararsijorandagi xususan dar xoçagiji qişloq guzaronda şavad, va ʙaəd talaʙ kardast, ki əamalijoti antisoveti dar hamaji sohaho guzaronda şavad. Haminxel direktivahoro Buxarin, ki ū dar soli 1933 ʙa Ūzʙekiston omada ʙud, ʙa holati Ikromūv doda ʙudast. Dar soli digar ʙa Ūzʙekiston Antipūv omada ʙud va ū az nomi tsentri rostho taklif kardast, ki əamalijoti diversioni va provokatori ʙaavç karda şavad, az hukumati soveti norozi ʙudani əomaro iqvo andoxta şavad, ʙunjod kardani çavqijathoji şūri cigiro ʙaavç karda şavad. Çavqijathoji terroristi ʙunjod karda, ʙo organhoji razvedkakuniji anglicani əaloqa ʙasta şavad.

Dar soli 1936 Buxarin ʙoz ʙa Toşkent meʙijojad. Az «sust ʙa avç darovarda şudani» kori zararsijorandagi va diversioni ū norozi meşavad va ʙa avç kardani əamalijoti antisovetiji milatcihoji ʙurƶuaziro talaʙ mekunad. Buxarin guftast, ki «ʙloki pravo-trotskisti» ʙo Germanija va Japonija əaloqa dorad, ʙa milatcihoji ʙurƶuaziji Ūzʙekiston zarurast, ki ʙo Anglija ʙevosita əaloqa ʙandand. Mo az in fahmidem, ki, — nişon medihad Xūçajūv, — masala dar ʙoloji Ūzʙekistonro az SSSR çudo kardan ʙa sari Ūzʙekiston hukmroni kardani Anglijaro ʙa vuçud ovardan rafta istodast, ki in maənoji Ūzʙekistonro ʙa kolonija gardondan dorad. Ba savoli rafiq Vişinskij dar xususi in direktivaji çinojatiji xudro Buxarin ʙa ci asos kardanaş doda şudagi, əajʙdor Xūçajūv nişon medihad, ki Buxarin faşizmro taərif kard, ki gūjo on staʙili ʙudani kapitalizmro dar Jevropa ʙa dast darovarda ʙoşad. Ū nişon dod, ki Germanijaji gitleri xohişi gegemonijaji Jevropa şudan dorad va mumkinast, ki Germanija va Japonija ʙaroji ʙa muqoʙili SSSR gūştini jakçoja ʙurdan rozigi ʙajon kunand. Vazifaji rostho, trotskistho va milatcihoji faşisti əiʙorat az inast, ki,—guft Buxarin—ʙa holati kori futurravoniro ʙa avç darovardan, ʙaroji sust kardan va şikast dodani SSSR jordam dihand.

Baəd az in əajʙdor Xūçajūv fakthoji konkretiji əamalijoti zararsijorandagi va diversioniji taşkiloti milatcigiji ʙurƶuaziro dar Ūzʙekiston jako-jak nişon dod. On dar xoçagiji qişloq gadiji koramro vajron kardast, kori uruqcigiro cigil andoxtast, noʙud şudan va radu ʙadal karda şudani miqdori ʙisjori hajvonotro ʙa dast darovardast, taraqijoti pilacigiro ʙo nazari zararsijorandagi nigoh doştast, daraxthoji tutro ʙadkirdorona ʙurida partoftast, ki ʙo in ʙazaji avqotrijiji pilacigi ʙarham zada şudast. Dar sohaji irigatsija dar Samarqand va dar Farqona akthoji diversioni tajor karda şuda ʙudast.

Dar vaqti çavqijathoji şūrişcihoro ʙaroji ʙa muqoʙili hukumati soveti gūştin ʙurdan taşkil dodan, taşkiloti milatcigiji ʙurƶuazi ʙa az nav ʙarpo kardani ʙosmacigi diqati maxsus memondast. Ba holati qūrʙoşihoji ʙosmaciho Xūçajūv maqsadi ʙo razvedkaji anglicani əaloqa ʙastan doştast. Ba hamin ʙaroʙaro ʙo rahʙariji Ikromūv va Xūçajūv çavqijathoji terroristi ʙunjod karda şudast.

Əajʙdor Xūçajūv dar xususi ʙa vatan xijonat kardan, dar xususi ʙa xalqi Ūzʙekiston va ʙa xalqhoji tamomi SSSR xijonat kardan, dar xususi əamalijoti diversioni, zararsijorandagi va terroristi xudro əajʙdor hisoʙ mekunad, ki onho maqsadi sarnagun kardani hukumati soveti va ʙarpo kardani kapitalizm doştand.

Rafiq Vişinskij mepursad, ki əajʙdor Xūçajūv dar xususi kuşta şudani Əoʙid Sajidūv ci medonad. Əajʙdor Xūçajūv çavoʙ medihad, ki in kuştan muvofiqi qarori taşkiloti milatcigiji Ikromūv ʙa vuçud ovarda şuda ʙudast.

Rafiq Vişinskij ʙa əajʙdor Ikromūv nigoh mekunad.

Vişinskij. Əoʙid Sajidūv ʙaroji ci kuşta şuda ʙud?

Ikromūv. Az hamin saʙaʙ, ki ū milatcihoji ʙurƶuaziro foş karda ʙud.

Vişinskij. Dar ʙajni kuşandahoji Əoʙid Sajidūv Botu ham ʙud-mi?

Ikromūv. Ū—qismgirandaji kuştan ʙud.

Vişinskij. Hamin tariq Əoʙid Sajidūvro, Botu-odami şumo kuşta ʙudast-da?

Ikromūv. Hov.

Bo hamin maçlisi pagohi tamom meşavad.

Gaulojūv az kor girifta şud

Dar gazetaji 6-umi fevraliji «Bajroqi Mihnat» dar ʙoʙati kamʙudi va ʙetartiʙihoji kolxozi «Ozod Jahudi» va kori noqanoəatʙaxşi rajisi kolxozi mazkur ʙo sarlavhaji «Gaulojūv kori kolxozro futur ravonda istodast» maqola ʙaromada ʙud. Baroji sançiş maqolaro ʙa MTS-i Farqona roʙi karda şuda ʙud.

MTS-i Farqona ʙa mo cunin çavoʙ menavisad, ki tamomi fakthoji dar maqola nişon doda şudagi tasdiq şudand. Baroji kori kolxozro futur ravondan, maçlisi kolxozciho Gaulojūvro az vazifaji rajisi kolxoz furovard. Baroji kolxozro az kamʙudiho forig kardan, corahoji konkreti dida şuda istodast.

Redaktori çavoʙgar A. SAJIDŪV.

Upolūzglavlit № A.—5288.
Toşkent, Uzpoligrafkombinat